

показниками;

- встановити ємність річки Тернавка за біологічним споживанням кисню;
- розрахувати гранично допустимі скиди МКП «Джерело»;
- спрогнозувати показники якості води в контрольному створі р. Тернавка.

Відповідно до методики проведено екологічну оцінку якості води р. Тернавка, за сольовим складом оцінена як прісна-гіпогалинна, карбонатно-кальцієва, другої групи: за трофо-сапробіологічними показниками – категорією IV (якість задовільна, слабо забруднена із тенденцією переходу до категорії V (посередня якість, помірно забруднена), що відповідало β' -мезосапробній підзоні, евтрофній підкатегорії із тенденцією переходу до α' -мезосапробної підзони, ев-політрофної підкатегорії; за специфічними показниками токсичної дії вода належала до категорії VII (якість дуже погана, брудна).

На сьогодні можливості приймальної ємності річкової мережі за БСК₅ не вичерпані.

Розрахунок нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин із зворотними водами в р. Тернавка Малоого комунального підприємства «Джерело» показав, що за азотом амонійним, нітритами і фосфатами фактичний скид зворотних вод перевищує встановлені нормативи.

За результатами прогнозування забруднення вод р. Тернавка стічними водами МКП «Джерело» бачимо, що суттєвого впливу стічних вод на зміну хімічного складу води у контрольному створі не відмічено.

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВНИХ ТЕРИТОРІЙ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ ХОТИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Д.Д. Чебан, студент магістратури
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент А.В. Степась
Кафедра екології та охорони довкілля

Вступ. Створення заповідних територій необхідне для збереження цінних видів рослинного і тваринного світу, унікальних ландшафтів, геологічних, палеонтологічних об'єктів тощо. Поряд з цим раціональне, невиснажливе використання природних ресурсів неможливе без існування її постійних еталонів - заповідних об'єктів та територій. Це дає змогу виявити зміни, що вносить людина в довкілля, порівняти природний з окультуреним ландшафтом і, в кінцевому результаті, виробити стратегію екологічно збалансованого природокористування.

Огляд літератури. Дослідженням відомих вчених ряду країн встановлено, що збереження біорізноманіття видів рослинного і тваринного світу неможливе без 10-15% заповідності[1-2]. На даний час відсоток заповідності в Україні сягає лише – 5%. В зв'язку з цим, мережа територій та об'єктів природно-заповідного фонду України розширюється за рахунок

мінімально антропогенно порушених земель та акваторій, а також тих, на яких ширше представлені види тварин і рослин, занесені до Червоної книги України, та рідкісні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України. Робота спрямована на те, щоб у кожній фізико-географічному регіоні був щонайменше один природний, біосферний заповідник або національний природний чи регіональний ландшафтний парк, де охорона природних комплексів і збереження екологічної рівноваги поєднуюватимуться із організованими формами підготовки кадрів, екологічного виховання, екологічного туризму, регламентованого відпочинку на природі.

Формування цілей статті. Актуальність теми дослідження зумовлюється передусім збереженням територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розвитком та вдосконаленням мережі природно-заповідних територій згідно діючого законодавства України, системи управління ними з метою охорони генофонду рослинного і тваринного світу та розробки наукових основ раціонального природокористування.

Метою даної роботи є дослідження біологічного різноманіття природно-заповідного фонду Кельменецького та Хотинського районів та обґрунтування створення національного природного парку «Хотинський».

Результати досліджень. В Чернівецькій області відсоток заповідності територій сягає лише 9%. [2]. Тому, спираючись на рекомендації багатьох вчених потрібно збільшити його хоча б до 15%. Цьому сприятиме створення національного природного парку «Хотинський».

Зараз ведеться робота зі створенням Хотинського національного природного парку, який займатиме акваторію Дністра та прилеглі території Хотинського і Кельменецького районів – усього майже 19 тис. га.

Тут створені та функціонують 38 територій та об'єктів природно-заповідного фонду України загальною площею 3200 га, які забезпечують охорону фітобіоти. Серед них: ландшафтні заказники місцевого значення (Бабинська стінка – 1109 га, Молодівський яр – 276,3 га, Поливанів яр – 411 га, Зарожанська дача – 129 га, Гриняцька стінка 1 – 52,1 га, Гриняцька стінка 2 – 41,4 га); історико-архітектурний заповідник Хотинська фортеця, з геологічними та геоморфологічними утвореннями – 22 га; пам'ятки природи загальнодержавного значення (Шилівський ліс – 60 га, Рухотинський ліс – 49 га); заповідні урочища (Буковий праліс – 33 га, Дубовий праліс – 13 га, Ділянка пралісу – 10 га, Бучок – 5,8 га, Реліктова бучина – 60 га) та ряд інших.

Вони зачаровують своєю неповторною красою, різноманітністю флори і фауни. У межах території майбутнього заповідника встановлено перебування 5 тис. видів тварин, 37 видів безхребетних – комах, молюсків, павукоподібних. Дослідженнями виявлено у лісових масивах ландшафтного заказника місцевого значення «Бабинська стінка» ряд рідкісних рослин, як Нестір красильний, підсніжник «неопалима купина», орхідею «венерині черевички», рідкісні види барвінку та плюща.

На територіях проектного національного природного парку «Хотинський» виявлено 42 раритетних видів рослинного світу. За загальною кількістю раритетних видів проектований національний природний парк

займатиме п'яте місце серед національних парків України. Найбільше цих видів зустрічаються у складі лісових фітоценозів і поширені переважно в лісах Хотинської височини. Чотирнадцять із них є унікальними і віднесені до Червоної книги України. По сьогоднішній день природним довкіллям обох районів опікується Хотинський держлісгосп.

Досліджувана територія має значний рекреаційний потенціал. На даний час зони відпочинку в с. Гринячка (літні будиночки бази відпочинку) та в с. Рухотин (літній табір молоді) практично не використовуються. Частина в аварійному стані. Дністровські стінки біля сіл Рашків та Гордівці, скелі біля сіл Нагоряни та Комарів придатні для скелелазіння. Ландшафти західних схилів Хотинської височини та Грушівецького мандру придатні для здійснення польотів на дельта- і парапланах. Для проведення полювання на території проектного національного природного парку є наявні мисливські бази, що потребують реконструкції.

Висновок. Проведена оцінка біологічного різноманіття та рекреаційної цінності території свідчить, що для повного розкриття рекреаційного потенціалу та збереження і відновлення рідкісних видів рослинного і тваринного світу, потрібно об'єднувати окремі території та об'єкти природно-заповідного фонду в НПП "Хотинський".

Література.

1. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. /За загальною редакцією М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. – К.: 2003. – 306с.
2. Шмандій В.М., Солошич І.О. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 296 с.
3. Гаврилянчик Р.Ю. Екологічний моніторинг перспективних територій для включення в заповідну зону майбутнього Хотинського національного природного парку / Р.Ю.Гаврилянчик, А.В. Степась // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – Полтава, 2008. – № 4. С. 90-92.

ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПИЛОВИХ ВИКИДІВ ВАТ “ЯРМОЛИНЕЦЬКЕ ХЛБОПРИЙМАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО”

І.В. Гевал, студентка
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент А.В. Степась
Кафедра екології та охорони довкілля

Вступ. Атмосфера - складова біосфери. Особливості будови та функції атмосфери мають важливе значення для пізнання взаємодії та впливу на довкілля, живу і неживу природу. Стан атмосферного повітря та повітряного середовища залежить від процесів, що відбуваються як в космосі так і на нашій планеті.

При забрудненні атмосфери – потраплянні в неї речовин будь-якого походження, які не властиві природному складу атмосфери, або знаходяться в